

Landskap: *SKÅNE* Upptecknat av: *I. Ingers*
Härad: *FROSTA* Adress: *Tomegatsgat. 1 Lund*
Socken: *SKARHULT* Berättat av: *Gunilla Blondell*
Uppteckningsår: *1929* Född år *1864* i *Skarhult*

Uppteckningen rör

Landskap: Skåne Socken: SkarhultFullständigt namn: Gunilla BlondellFödd den år 1864 på Skarhults gods
(gård eller by)i Skarhults socken, Fösta h:d, Skåne
(socken och landskap)Yrke: F.d. tjänstman i Skarhult Bisyssla: Bosatt å följande platser: I Skarhults socken sin mesta tid.
(socken, landskap, tid)Bor nu i Skarhults by (Ad. Skarhults)
(gård eller by jämte postadress)Faderns namn: A. H. Blondell, väktare född 1837 död 1917Moderns namn: Pernilla Blondell född 1835 död 1917Sedan huru länge är släkten känd: a) fädernet? b) modernet? Närmare upplysningar om släkten: Fadern var född i Flyinge i Sandby
(t. ex. inflyttning, yrken m. m.)socken, Torpa härad men kom redan vid 1 1/2 års ålder till
Skarhult.Sagesmannens barndom:
(el. upptecknarens) (sysselsättning, syskon)skolgång i Skarhult

Läsning: *Hest uppbyggelséböcker*
(böcker, tidningar m. m.)

Resor: *Till Köpenhamn i ungdomen för att söka ögonläkare*

Har sagesmannen sina hägkomster efter vissa personer? Vilka? *Föräldrarna m. fl.*
(el. upptecknaren)

Deltagande i föreningslivet:

Förtroendeuppdrag:

Övriga upplysningar: *Har i många år arbetat i trädgården vid Skarbults slott. Sysselsätter sig namera med stickning, vävning och andra hantverken. Skjuten för bostad i ett av husen i Skarbults by och får hända fått ifrån godhet. H. mycket bekant av fräknarna v. Schmeier och anlitas av dem vid uppsättande av vävar m. m.*

Död den _____ Ant. av _____
(år och dag)

Dessa uppgifter ha insänts av: *Jugemar Jugen*
(namn och fullständig adress)

Tornegatan 1 Lund år *1929.*

2269.

GUNILLA BLONDELL

SKARHULT

LIBRARY OF THE
UNIVERSITY OF
MICHIGAN

Skane
Frota h.
Skarhults sn.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Bäckahästen.

2269

J. Jagers
Förmynd. / Carl
Ber. Svanhilds Blomdell
Född 1864 i Skarhult

1.

"Bättjahästen" talte di om. Han skulle vara grå och för övrigt Bäcka-
hästen
likna en annan häst. Men att han kunde narra dem, så att de blev visar sig.
vilse. Det var här nere vid ån. Om de hade hästar ute på bete och
skulle ta fatt dem, så kom han med. Och så gick de och skulle ta
sin egen häst, trodde de, men de kunde inte få fatt i 'en. Så hörde
de ett gällt gnäggande, och så försvann han med ett plumsande i
vattnet.

2
2269

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Lyktemannar och gastabloss.

Så var där något de kallade "löjtemanna" och "gastablås".

Lykte-
männar.

"Löjtemanna" var bloss, som for av och an ute på marken. När de hade sett sådant, väntade de på oväder. Det syntes där som var sankmarker. De trodde att det var lantmätare, som hade mätat orätt. Så skulle de efter döden springa och mäta om.

Lant-
mätare.

Varsel.

2269

Varsel har jag själv hört. När far hade varit borte och det var kväll och sent, så kunde vi sitta inne och höra hur han kom. Det var 5 minuter innan han kom.

Ankomst-
varsel.

Jag hade plats i Östra Strö. Och husbonden var körd till stan. Klockan var mellan 9 och 10 på kvällen, och hela familjen och drängen och jag hörde tydligt hur han kom körandes ute på gården. "Nu kommer bestämt Nils" sade frun, och drängen gick ut på gården för att ta emot hästarna. Men där var ingen, men om en stund så kom han.

Min mor hon talade om en sägen, att hon tyckte precis det var en kall hand, som strök henne på kinden. Det var vid 4-tiden på morgonen. Hon låg klar vaken och väckte far och talade om det.

Döds-
varsel.

När det led opp emot förmiddagen, så kom där bud att hennes foster-
mor hade dött just vid den timmen.

2269

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Traditioner om Skarhults slott och om familjen von Schwerin.

4
2269

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Skatten å Skarhult.

Det är liksom de påstår att här är en källare på slottet, där det skall stå en kista med en skatt i. Och där ligger ett föl på kistan och vaktar skatten. Somma säger att det är en svart höna. Och ingen kan ta den skatten, för då skall gården brinna.

Skatt
i en kista.

Höna vak-
tar skatten

Här skall vara en bok, som heter Jordaboken, och den omförmäler den här skatten. Där står att där skall finnas en underjordisk gång ifrån Skarhult till Dalby. Huruvida det har grund eller ej, kan jag icke med säkerhet avgiva.

Jorda-
boken.

Underjor-
disk gång.

Den som hade lagt skatten där, skulle ha yttrat de orden: Ligg där till evärdelig tid. Och var där nån som försökte ta den, så skulle gåren brinna.

5
2269

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Ett hemligt rum å Skarhult.

Så är där en källare, som inte allmänheten har tillträde till. Hemligt rum.
Den är alltid låst. I den står där ett gammalt bord och två stolar.
Och på bordet står en gammal ljusstake med en liten ljusbit i och
en stickeask och en kortlek. Den källaren är belägen under det stora tornet som vetter åt norr. Jag har med egna ögon sett det.
Där är en järndörr som leder dit. Jag har varit åsyna vittne till det. Det får inte rubbas. Det skall stå orubbligt. Det är runda stolar med tre ben och utan ryggstöd. Vi ha brukat kalla en sådan stol för en trefötting.

6
2269LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIVSpökeri å Skarhults slott.

(Har där varit något spökeri på slottet?) - Det är sagt så, Spökeri.
men jag för min del har aldrig hört eller sett något. Och min far
var väktare och gick där varje natt i 20 år. Men aldrig att han
hörde eller såg något. Men där var andra, som kom efter honom, som
påstå att de ha sett svarta damer och vita damer och gamle baronen.
Och de ha hört det har dundrat och gått och tassat.

Jag har gått på slottet under alla dygnets timmar, men jag har
aldrig varken hört eller sett något.

De som voro födda en söndag eller en torsdag skulle både få Söndags-
och torsdags
barn.
höra och se nånting.

7
2269

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Väktaresysslan å Skarhult.

Min far gick vakt mellan kl. 10-12 var kväll. Han innehade Väktare-
sysslan.
väktaresysslan 1886-1906.

Men förut så hade de gått från kl. 10 till 4. I inkörsporten
till vänster där är ett rum, väktarekammaren. Där låg väktaren.
Där är fortfarande en som ligger i väktarekammaren. Men han tutar
inte mer, inte sedan baron Werners död (1922).

Så länge far var, så hade han alltid nycklarna till ytterdörren,
så han kunde komma in i våningen när som helst.

8
2269

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Ett dystert minne från Skarhult.

Efter gamle baronens död (1880) reste friherrinnan och frök- Familjen
narna någon tid utrikes för att döva sorgen. Därefter flyttade de lämnar
Skarhult.
till Helsingborg, där de kvarstannade i flera år. Under tiden stod
slottet tomt, och fönstren voro kritade. Endast två personer bodde
på slottet, den gamle väktaren Lars Jönsson och trotjenarinnan
Sofia Holmqvist, av vilka den sistnämnda var så gammal, att hon med-
följt gamle baron v. Schwerin den gången han flyttade från Sire-
köpinge till Skarhult. - Baron Werner bodde under tiden på Bäl-
tingegården.

1894 slog sig familjen åter ner på Skarhult. Gamla friherrin- Familjen
nan och fröknarna återkommo från Helsingborg, och baronen började återkommer.
reparera slottet. Friherrinnan hade uttalat en önskan att få slu-
ta sina dagar på Skarhult, och denna gick också i uppfyllelse. De
hade endast varit på slottet en vecka. Så en lördagkväll ställde
de till en festmiddag för några herrskaper från godsen i närheten:

9
2269

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Trollenäs, Bosjökloster, Pugerup och Hvidarp. Där var dukat för 18 personer, herrskapet på Skarhult inberäknat. Vid 4-tiden på e.m. talade friherrinnan med Gunilla. Hon hade mycket att språka om och gick och kom igen 3 gånger. Till sist sade hon: Nu måste jag gå och klä mig till middagen. Adjö med dig min tös, och hälsa din mor. Jag kommer ner till henne en dag, för det är så roligt att tala med de gamle. - Så gick hon långsamt upp på det rum i tredje våningen hon för tillfället bebodde. Kammarjungfrun följde efter. Friherrinnan var alldeles blek, och kammarjungfrun frågade om hon var sjuk. Hon kunde inte svara. Hon hjälpte henne att sätta sig i en länstol, och där satt hon och stödde huvudet i handen. Kammarjungfrun tillkallade fröknarna i en hast. När de kommo tillstädes var hon redan död. De trodde först att hon hade svimmat och lade henne på en schäslong, men snart förstodo de vad som inträffat.

Gamla fri-
herrinnans
död.

Nu var det för sent att skicka återbud till gästerna, och snart

10
2269

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

anlände de i sina droskor. Men herrskapet visade sig inte, och En hemsk
middag.
betjeningen fick ensam ta emot gästerna och visa dem till bordet.

Man fick veta orsaken till att värdfolket inte var synligt. Det blev en besynnerlig middag med en hemsk stämning, mycket värre än på en begravning. Man satt tyst till bords. Maten smakade inte, och rätterna bars ut utan att vara mycket rörda. Så snart man hade slutat måltiden bröt man upp, och herrskaperna reste innan kuskarna ännu hade fått mat.

Så hade gamla friherrinnans önskan att få sluta sina dagar på Skarhult blivit uppfylld, men mycket hastigare än man anat.

//
2269

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Om baron Hugold v. Schwerin, m.m.

Det var baron Hugold, han reste utomlands, och om han inte lät Utrikes
avhöra sig på tre år, så skulle hans arv tillfalla Skarhults kyrka. resa.
Vi hörde aldrig en rad ifrån honom. Men åtta dar innan di tre årens
slut, så visste man intet av honom, förrän han stod mitt på borgen
som ett levande frågetecken. Han kom gående ifrån stationen. Så
gick kyrkan miste om dessa medel. - Under tiden han var borte ha- Kyrkans
de han blivit utnämnd till konsul för Kongostaten. - Sen stannade medel.
han här en liten tid. Så reste han på nytt och reste ut igen. Då Ny ut-
wille han haft min far med sig som betjänt, men det var far inte rikes resa.
hågad för. Så sade han: Var inte Blondell så gammal, så att där
var fara för klimatfebrar, så hade jag så gott som med våld tagit
Blondell med.

Sen han då kom hem sen han sista gången var ute, så bosatte han Övriga
sig i Lund och verkade som professor i geografi. Till trots för personalis
sin adel så var han mycket enkel i sitt sätt. Han var mycket väl-
görande och kallades i Lund för "de fattiges vän". Han var född
1853 och dog 1912.

12
2269

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Om Carl Jacob Asks utnämning till professor.

Carl Jacob Ask (f.1825,d.1897) var son till inspektoren å Skarhult John Ask. C.J. Ask blev professor på den grund att han hjälpte min mor till att se. Hon hade varit blind på det ena ögat i fem år och hade också blivit blind på det andra. Hon var född 1835 och var vid 20 års ålder ungefär. Det var en märkvärdig bragd. Min mor var föräldralös. Han fick medlidande med henne. Han sade att han skulle göra sitt bästa och hjälpa henne så hon kunde se,vilket också blev verklighet. I alla fall fick han professorsutnämning för det där. Om det var gamle baronen eller någon annan,som skrev till kungs för honom,det vet jag inte. - Han var husläkare här på Skarhult när att gamle baronen dog. (1880).

C.J.Ask
utnämnd
till pro-
fessor.

Hoveriarbetet å Skarhults gods.

Innan gamle baron v. Schwerin köpte Skarhults gods - det Godsets
var 1844 - var det mycket större än nu. Dit har hört Emnaröd, omfattning.
Espinge, Hurva, Pugerup, Strö, Trölstorp och Munkarp.

Alla de underlydande bönderna och torparna gjorde hoveri- Hoveriet.
arbete å Skarhults gods. Både far och mor ha varit med i hove-
riet. - De skulle komma efter budning. Äldermannen i Skarhults
by och i de andra byarna skulle blåsa i ett horn. När de hörde
de signalerna, skulle de fortast möjligt iväg. En stor del av
egendomen var dels skog, dels fäladsmark. De fick taga sig fram
på obanade vägar. De skulle vara framme vid solens uppgång och
arbeta till solnedgången. Om di inte var framme i tide, kunde di
vänta ett kok stryk av lafogden. Di fick ha mat med sig för he-
la dagen. Di som bodde längst borte kunde ha en hel mil. Men
di måste gå hem om kvällarna för att få förstärkt sitt matför-
råd. Di hade mjölk i en kopparspann med lock och för övrigt
torr mat. Många gånger kunde det hända att det varade hela

veckan ut. När mor tjenade i Emnaröd, så kunde de få ligga en Hoveriet.
halvtimme på natten. Så väckte kvinnan dem, och så fingo de
skynda sig iväg.

Fruentimren fingo också deltaga i utearbete, hösta, plocka potatis och spre ut gödsel. De fick t.o.m. stå i gödselstaden och lässa gödsel. Det gick inte an att neka.

När de höstade, så hade de inga maskiner. Där kunde stå 150 Höst-
man på rad och hugga råg på vångarna. arbete.

Mor hon talade om, att en man blev ställd att bära vatten ifrån gården i två spannar, som höstafolket skulle ha att dricka. Men när han kom tillbaka, så var där en pojke, som lade sig ner att dricka ur den ene spannen, förrän någon annan hade fått. Då kom la'fogden med sin pryl, och med ett rapp slog han ryggen av honom. Då blev folket så upphetsade, att de kom emot honom med Omänsklig
ladufogde.
liarna och hotade honom till livet. Men han bad för sig och er- Folket
mutas.
bjöd dem så mycket brännevin de ville ha, om de skonade hans liv.

Och de gav efter. Men pojken blev skjutsad till lasarettet och fick undergå sitt öde. Om han levde sedan det vet jag inte. Mor var åsyna vittne till den händelsen och har talat om det många gånger.

Fruntimren fick ta upp och binda rågen eftersom kararna hade Höst-
arbete. huggit, och när de höstade vårsåden skulle fruntimren rävsa ihop och "nega å binga", under det mannarna ställde upp det. 10 par "neger" utgjorde en "trave".

All såden blev tröskad med plejlar i den riktigt gamla tiden. Tröskning. Där var många om det, och de fick betalt efter vad de tröskade - det kallades "pongskäppa". Det mättes ut efter vad var och en hade tröskat. De stodo i den långa längan, som går i söder och norr, och tröskade. Den kallades för "långloen". Det varade hela vintern. De började när skörden var slut. De skulle först tröska till utsäde. Då var alla husen täckta med halm. Så skulle där göras långhalm. De började vid 2-tiden på morgonen. Det kallades att "tåska otte". Far har varit med och tröskat där. De stodo två

och två emot varandra i en lång rad.

Tröskning.

Sedan användes tröskvandring, som drevs med oxar. Senare hade man hästar i stället. Det har jag sett. Där var 4 par hästar åt gången.

Där var också särskilt kvinnfolksarbete, såsom linberedning, Kvinnfolks-
arbete. kardning, spinning och tvätt.

Här odlades ganska mycket lin. De hade ett stort "höralann" på godset. Då skulle de föra "ryska hören" (draga upp linet). Lin-
beredning. Så dra fröet av eller "reba". Då satt de på en loga. Sen skulle den bres ut på marken för att blekas. När det var gjort, skulle den rävsas ihop i riktiga "neger". Så togs han in i hus för att brytas. Så hade de ett gammalt stenhus, där det var en ugn, som man kunde elda inunder linet. Kararna skulle bryta det grovasta och därpå skulle fruntimren "skava" det. Så lades den samman i "knudor" och stoppades i säckar. De bröto på nätterna och skätade på dan, när det var varmt.

Skäme
Frosta lnd
Skarhult en
Uggt. år 1929

Uggt. av J. Jorgens
Bes. av Gunnilla Blomdahl
f. 1864 i Skarhult 2269

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Liv och arbete å Skarhults gods i hoverisystemets tid.

se nr 14615!

Spinningen verkställdes dels i husen som "hemspåne", dels i Spinning. dagsverke på gården. Då satt de på magasinet och spann. Men det mesta blev spunnet såsom hemarbete. När de skulle så kallad spinnna hemma, så var det visst som skulle spinnas på viss tid. Och var det något mera de hinnde med, så skulle de få någon liten ersättning för det.

Fåren skulle klippas två gånger på året. Det har jag varit med Ullberedning om att klippa får. I min tid har här varit 300 moderfår och därtill flera flö flera lamm. Ibland så var vi 10-12 stycken som klippte. Vi klippte med ullsaxar. En kunde hinna klippa 20 får på en dag, om man var riktigt trägen.

Längre förut så var där ett väveri i det gamla skolhuset. Där bodde en vävare, som både vävde och spann, till godset. Han spann på en s.k. långrock. En sådan finns på slottet ännu.

Man kardade för händer. På den tiden här var hoveri skulle kvinnorna på godset komma efter budning och karda. De vägde till var och en vad hon skulle karda på dagen. Det gällde att vara flitig. De satt nere i magasinet. De fick ha mat med sig hemifrån.

De skulle existera på egen kost. De skulle ha slut på den delen,
som var dem tillmätt, innan de fick vara fria.

De som hade större arrendohemman fäste tjenare för att sköta Hoveri.
hoveriarbetet. De kallade dem "hogauradränga" eller "hogaurakara".
De som hade ett torp på 7 tunnland jord fick göra 2 mansdagsverke
i veckan. De fick gå själva. Så fick de arbeta hemma när de kunde.
Här fick de infinna sig efter budning.

N
2269

Julfirandet hos bönderna å Skarhults gods.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Skördeseder.

2269

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

De var så lätt klädda, när de gick och höstade; fruntimren hade långa linne och gick på platta benen. De hade långa ärmor, som räckte till handlederna. De liknade ungefär nattlinne. - Kararna hade långa skjortor, som räckte till vaderna. Men lika väl så var de så svetta som de hade varit doppada.

Skörde-
folkets
klädsel.

När de hade huggit runt ikring ett stycke och där inte var mer att hugga, så skulle de "fånga haren". Den som hugg det sista hugget, den fick haren. Det var bara ett skämt. /

"Fånga
haren".

När de hade slubbundit kärvarna, så satte de två kärvar ihopa, så den blev lång och band många band om den. Den kallade de för "staudaren". Den sattes mitt i en sädes-skyl, och fanns där någon möjlighet, så skulle den följa med i det sista lasset. /

Sista
kärven.

När de åkte in det sista lasset, så hojade de och skrek. Då kom de med "soen", och den hade alla grisarna med sig. De som hade varit ute på åkeren skulle åka med hem. /

Sista
lasset.

Skärve

Skarhult sn.

20
2269

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Höstagille å Skarhult.

Höstagille har jag varit med om många gånger. Det var i vanliga Hösta-
fall i september månad. Då var här inhöstat. Så skulle där ställas gille.
till en festmiddag för allt höstafolket med familjer och alla som
hörde till gården. De fick middag med två rätter mat. Vi brukade
alltid ha frikassé på lamm och risgröt med russin och socker. Den
var kokt på 100 liter mjölk och 15 kilo gryn. Den koktes i en stor
innemurad gryta. Så var vi alltid två till att passa den. Sen fick
de kaffe med dopp två gånger, och alla manfolken fick gök. - Vi du-
kade långa bord mitt för mejeriet, när det var vackert väder. Annars
var det inne i mejeriet eller på en låga. Så hade de riktigt dukade
bord. Herrskapet kom och smakade på maten innan måltiden begyntes,
men de åi inte med. - Sen så fick de dansa och leka och roa sig.
Här var dansbana i parken. Eller också dansade de på en loga. Det
var i vanliga fall till fiol, harmonika och ibland också flöjt. Kl.
12 på natten fick de öl och snaps och stora bredda dubbla smör-
gäsar. - De blev alltid bjudna så att de skulle börja kl. 1 på
dagen.

21
2269

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Julfirande.

I bondstugorna där kokte de en massa sovel. Så satte de det Julmat. på ett träfat på stugebordet. Där fick var och en skära till sig och äta så mycket de ville. Så hade de stora flata tennfat som de hade gröt på.

Men att mina föräldrar talte om, att när de var unga, så hade Julhalm. de julahalm, riktig långhalm, som bars in i dagligstugan. Det skulle ligga alla juldagarna. När de då lekte, så både rullade och låg och satt de i halmen. Allt husfolket skulle ligga på den halmen på julnatten.

På julafton skulle husfadern läsa juldagens evangelium innan Julafton. de började måltiden. Di sjung julpsalmer också. Så läste de bordsbönen både före och efter måltiden. Först och främst skulle de ha torr mat - smör och ost och korv och oppskuret. Senare skulle de ha lutfisk och gröt och kakor. Som tidsfördriv satt man och gissade nötter (jätta nödor). En höll dem i handen, så skulle någon

Skåne
Frösta
Skarhult
4 sept. 1929

22
2269

uppt. av I. Irgens
Baroness Gunilla Blomberg
född 1864 i Skarhult

annan gissa hur många där var. Gissade de rätt, så fick de alla. Julafton.

Gissade de fel, så skulle de själv ge så många som de gissade fel.

För längre tid tillbaka skulle ungdomen opp på julafton på Klämtning.
midnattstiden och "kimma" (klämta) i kyrktornet. På så sätt ha
kyrkklockorna blivit fördärvade. - Det var också på nyårsnatten.

Så hade de en sed de skulle gå omkring och gödsla ut för var-
andra. Det var drängarna. Det var annandags morgon. Kom de till Annandag
någon, som de var godvän med, så gjorde de fint i stallarna. Men jul.
kom de till någon de inte tyckte om, så gödslade de in. De tog Gödsling.
gödsel utifrån och vräkte in i stallen, så mycket de nånsins
kunde. Och så satte de djuren bakvänt i spiltorna. Och kunde de
få fatt i en stor sten, så lade de den för dörren, så den blev svår
att öppna. Det var annandags morgon. Då steg de opp mycket tidigt.

Så skulle all storboskapen ha salt. Det stoppade man i dem. Salt till
Det har t.o.m. jag varit med om att stoppa salt i korna, både här boskapen
och i Östra Strö. Det var inte på herregården, men i mindre hem.

23
Gunilla Blomdahl Tharkult f. 64.
2269

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Jag har aldrig sett det, men jag har hört talas om det. De
red omkring och sjung Staffensvisan. Di satt på hästarna och
sjung. Där stod så i visan:

Staffans-
ritt.

Staffan var en stalldräng
han vattna sina fålar fem.

Jag har hört de ha påstått, att annandags morgon så skulle
hela luften genljuda av sång. Men jag har aldrig själv hört det.
Det skulle liksom föreställa änglamusik eller något sådant.

Änglasång.

Det skulle vara nyttigt med "julafluor" (flugor som man på-
träffade under jultiden). Dem fick man inte slå ihjäl.

Folktro
om flugor.

2269

M i d s o m m a r .

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

44
2269

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Majsjungning.

De började efter midnatt (natten till den 1 maj) och gick från hus till hus och sjöng majvisan. Det var karar som gick. Det var ungdomen. Var där någon i sällskapet som kunde bruka något instrument, så var det med. De gick här i byn och längre ut, så långt de kunde hinna med, ända till det blev ljusan dag. Då sjung di i vanliga fall:

Nu sätter vi maj uti ditt tag, maj e välkommen
och önska dig äggakaga på silverfat - - -

Maj-
sjungning.

Vers ur
majvisan.

Så blev de trakterade med en snaps eller ett glas vin. När gång fick de pengar och ägg och vad som de i en hast kunde få fast i. Var det då någon som inte ville bjuda, så skulle de hämnas och sjung så här:

Traktering.

Å ligg å ligg du lade stud
te krågor å ramna di bär de ud,
å där växer to på din höna å fjär på din katt
å ligg te fröe-natt.

Smädevers.

Här gjorde de aldrig något gille efter majsjungningen. Det vet jag aldrig de ha gjort här (?) De hade alltid någon som var ledare. Det upphörde för länge sedan. - På sina ställe satte de en kvist i taket, där som var halmtak och så lågt, så de kunde nå.

Midsommarsgille å Skarhult.

De hade så kallat midsommarsgille på midsommarsafton. Då Midsommars-
klädde de majstång. Här oppe på gården, där som nu sågen är, var gille.
en grässlätt, och där stod majstången. De hjälptes åt, folket. Så
plockade de kvistar och vilda blommor. En del fick de ifrån träd-
gården. Då var alla hjälpsamma, både små och stora. I gammal tid
fick de kaffe och dopp och smörgåsar och öl, riktigt hembryggt Traktering.
maltöl. Det var herrskapet som bjöd.

När det var middag (kl. 12) så hade de slutat arbetet. Så
klädde de majstången så fort som ske kunde och reste den. Alla
som var någorlunda krya skulle med. De dansade efter musik och Dansen.
dansade riktiga ringdanser. Di sjung julalekar.

Majstången var en rak lång stång med ett par armar i toppen. Majstång.
Och där band de kransar och hängde på.

Anm. Majstång reses fortfarande av folket å Skarhults gård,
men någon allmän traktering förekommer icke.

26.

2269

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Midsommarsbruk.

De brukade och skulle se om där var någon som skulle dö under Sedum
året. De tog Sedum eller kärleksblommor och satte under bjälkarna eller
midsommarsafton. Var stjälk skulle föreställa en person i familjen kärleks-
eller släkten. Då var där rejäla bjälkar och inte pappklädda. Om blommor.
den då vissnade, så skulle det betyda att personen som rådde om
den skulle dö under årets gång, men höll den sig grön en viss tid,
så skulle han leva. - De kunde också föreställa älskande par. Om Trohet
de växte mot varandra, så skulle de få varandra, men om de vände prövas.
sig från varandra, så blev där ingenting av.

Om det var någon som hade en fästeman och hon tvivlade på att
han skulle hålla fast vid henne, och hon då kände sig törstig, så
skulle hon drömma, att han kom och bjöd henne något att dricka. Drömmar.
Men kom han inte, så blev där ingenting av med det partiet. Det
skulle vara på midsommarsnatten.

Register. *för* *acc. n:o* 2269.

- Annandag jul. s. 22.
 Ask, C. J., professor. s. 12.
 Bäckahästen. s. 1.
 Dagsverken. s. 18.
 Drömmar. s. 26.
 Dödsfall, hastigt. s. 9.
 Flugor, folktro om. s. 23.
 "Fånga haren". s. 19.
 Fåravel. s. 17.
 Hemligt rum. s. 5.
 Hoverisystemet. s. 13-18.
 Höna, vaktar skatt. s. 4.
 Höstarbete. s. 15.
 Höstagille. s. 20.
 Jordaboken. s. 4.
 Julafton. s. 21-22.
 Julhalm. s. 21.
 Julmat. s. 21.
 Kardning. s. 17-18.
 Klämtning. s. 22.
 Kärleksblommor. s. 26.
 Kärven, den sista. s. 19.
 Ladufogde. s. 14-15.
 Lantmätare. s. 2.
 Linberedning. s. 16-17.
 Lyktemannar. s. 2.
 Majsjungning. s. 24.
 Majstång. s. 25.
 Midsommar. s. 25.
 Mutor. s. 14-15.
 Professorsutnämning. s. 11/12.
 Salt till boskapen. s. 22.
 v. Schwerinska familje-
 traditioner. s. 11.
 Sedum (kärleksblommor). s. 26.
 Sista kärven. s. 19.
 Sista lasset. s. 19.
 Skarhults kyrka. s. 11.
 Skarhults gods. s. 13.
 Skarhults slott. s. 11.
 Skatt, fördold. s. 4.
 Skördeseder. s. 19.
 Spinning. s. 17.
 Spökeri. s. 6.
 Staffansritt. s. 23.
 Söndagsbarn. s. 6.
 Torsdagsbarn. s. 6.
 Trotjenare. s. 8.
 Tröskning. s. 15-16.
 Torpare. s. 18.
 Ullberedning. s. 17-18.
 Varsel. s. 3.
 Väktaresysslan. s. 7.
 Änglasång. s. 23.